

Karistus – kättemaks või preventsoon?

Väitlusjuhid:

PhD **Anneli Soo**, *Tartu Ülikooli karistusõiguse kaasprofessor*

PhD **Andreas Kangur**, *Viru Ringkonnaprokuratuuri ringkonnaprokurör, Tartu Ülikooli kriminaalprotsessi lektor*

Arutelul osalevad: **Elina Elkind**, *Harju Maakohtu kohtunik*; **Mihkel Gaver**, *Advokaadibüroo GAVER vandeadvokaat*; **Toomas Liiva**, *Lõuna Ringkonnaprokuratuuri vanemprokurör*; **Mari-Liis Mägi**, *kliiniline kohtupsühholoog, kohtupsühholoogia ekspert*

Karistusseadustiku jõustumisest on möödas 20 aastat. KarS § 56 lg 1 annab juhtnööri süüdlasele karistuse kohaldamisel arvestada mitte üksnes toimepandu, vaid ka süüdlase isikuga. Kas, kuidas ja mis põhjusel seda teha? Arutelul osalevad eksperdid, kellel karistuste kohaldamisse puutuvat kogemust kokku 68 aastat.

Arutelu lähtub 2022/3 *Juridicas* Anneli Soo sulest ilmunud artiklist „Karistusseadustiku § 56 ja selle rakendamine Riigikohtu praktikas: kui selge on see, kuidas kujuneb süüdlase karistus?“ inspireeritud küsimustest:

1. Mis on süü KarS § 56 lõike 1 tähenduses? Kas süüs sisalduv kättemaks on edasiviiv ja ratsionaalne?
2. Kuidas suhestuvad kättemaksui deele toetuv süü ja isiku mõjutamisele suunatud eripreventsioon? Kas ja kuidas süü toetab tulevikku vaatamist?
3. Kas eripreventsioonis sisalduvad elemendid – ohutustamine, hirmutamine ja rehabiliteerimine – täidavad oma eesmärgi?
4. Milliseid eesmärgi täidab vangla?
5. Kas eripreventiivne sekkumine tänases Eesti vanglasüsteemis on piisavalt tõendus põhine?
6. Kus me praegu karistustega oleme ja kuhu võiksime edasi liikuda?